

[Mogens Elvensø]

gå ram forbi. Her er tit for megen luften egen politik og private meninger i stedet for at nøjes med, hvad forskningen videnskabeligt kan stå for. I dagspressen peges på Fredsforskningsinstituttet og Socialforskningsinstituttet som emner for nedlæggelse.

Effektivitet og valg af emner har tit været forfjelt. Også Det Etske Råd og humanisterne har vanskeliggjort megen forskning. Politiserende ændringer er set mange steder og endog forsøgt indsmuglet i rent tekniske uddannelsesforløb. Det hæmmer en videnskabelig forskeruddannelse. Fremskridtspartiets råd er, at dansk forskning skal koncentreres om færre opgaver.

Og til sidst vil jeg sige, at man heller ikke skal lytte til, at Institut for Slavisk & Øststatsforskning søger forøgede midler til et modelune på grund af de ændrede forhold i Østeuropa.

Elisabeth Arnold (RV):

Inden jeg redegør for Det Radikale Venstres synspunkter til denne forespørgselsdebat, vil jeg ikke undlade at kommentere den foregående talers indlæg.

Hr. Mogens Elvensø fra Fremskridtspartiet udtalte sin foragt for forskning, som foregår uden for det rent tekniske, en ikke atypisk holdning hos teknisk uddannede folk, som tror, at alene teknik er værdifuld. Politiske synspunkter hælder man kun ind i projekter, som har med økonomi eller samfundsfag at gøre.

Sådan er det ikke, hr. Mogens Elvensø. Alle forskere har et ansvar for, at det, de udfører, er fornuftigt og vel tilrettelagt og bliver formidlet på den rigtige måde. Og også civilingeniører kan putte politik ind i deres forskning.

Den aktuelle forespørgselsdebat hilser Det Radikale Venstre velkommen. Navnlige hilser vi velkommen, at Socialistisk Folkeparti har afstået fra at lægge op til et slagsmål om den aktuelle dimensionering af forskningen, men har koncentreret sig om kvaliteten af dansk forskning. Det vil jeg gerne sige Socialistisk Folkeparti mange tak for. Derved kan vi undgå mange frugtesløse slagsmål.

Galilei sagde: Mål alt, hvad der er måleligt, og gør det måleligt, som ikke er det. Når vi taler om kvalitet, er vi jo ude i et Galileis problem. Vi har et faktum, som vi gerne vil beskæftige os med, men vi kan faktisk ikke måle det. Vi er heller ikke enige om, hvordan det skal måles, men

hvis vi skal have en fornuftig diskussion af forskningen og dens kvalitet, skal man naturligvis have en debat om, hvorledes vi måler den.

Hvis man kigger på de rapporter, der er skrevet om dansk forskning, ser man, at der har været en del uenighed om, hvordan man skal måle den; det eneste, der har været fuldstændig enighed om, er, at forskningen skal måles med international målestok, og det er i hvert fald et godt udgangspunkt. Danmark er ikke en ø, og Danmark skal naturligvis inden for det videnskabelige område som på alle andre områder foretage udvekslinger med det omgivende samfund.

Vi skal for det første kunne måle, og når vi kan måle, kan vi definere vores næste stoppested. Så kan vi planlægge og prioritere og dimensionere de værktøjer, vi vil tage i brug for at nå til vores næste stoppested. Og så skal vi kunne styre de midler, vi sætter af til den færd.

Talmæssige sammenligninger er, som jeg tidligere har nævnt, ofte tvivlsomme. Der er mange forklaringer og mange bortforklaringer på, hvorfor Danmark ligger, som det gør i den internationale sammenligning. Vi har, uanset hvordan man vender og drejer tallene, et forholdsvis lavt forskningsbudget i forhold til vores bruttonationalprodukt, i hvert fald når vi sammenligner med visse andre lande. Der er dog også lande, i forhold til hvilke vi ligger bedre, men det er jo ikke nogen trøst, når vi ikke rigtig kan komme op på siden af de lande, vi gerne vil ligne.

Man kan så forklare det med, at det er, fordi vi ikke har nogen bilindustri, som forsker, og vi ikke har nogen flyindustri, som forsker, og vi ingen våbenindustri har, som forsker. Og det er nogle af os i hvert fald tilfredse med. Så kunne vi bruge mange flere midler til sundhedsforskning, vi kunne bruge flere midler til medicinsk forskning, til humanistisk forskning osv., men det gør vi altså ikke.

En af de mere nedslående ting ved de danske tal er, at der har været en vækst i de danske forskningsudgifter, men den har været meget svag, den har næsten været umulig at få øje på. Hvis man kigger nærmere på det, så har det mest været sådan, at væksten er foregået i privat regi.

Det har været de private forskningsudgifter, der har stået for den svage vækst, der har været i dansk forskning siden begyndelsen af